

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 23T/142/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712011939
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5712011939.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Martine v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Medved'a a prísediacich Viery Dikošovej a Dariny Hatarovej, na hlavnom pojednávaní dňa 18.9.2015 v trestnej veci proti obž. Q. L., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., takto

rozhodol:

Obžalovaný Q. L.Y., nar. X.X.XXXX R. E., trvale bytom R., K.. J.. B. I. E. Č.. XXXX/XX, Z. E.,

uznáva sa za vinného, že

v presne nezistenom období, približne od začiatku roku 2005 do mesiaca september 2011, v mieste svojho trvalého bydliska vo Vrútkach, na ulici sv. B. I. E. Č.. XX, okres Martin, opakovane psychicky týral svoju manželku I. L., F.. XX.XX.XXXX, (s ktorou bol rozvedený rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/22/2005 zo dňa 20.04.2005 právoplatným dňom 28.05.2005), deti S. L.S., F.. XX.XX.XXXX a A. L., F.. XX.XX.XXXX, takým spôsobom, že poškodenej I. L. vulgárne nadával pod vplyvom alkoholu ako aj za triezveho stavu, narušoval jej sebadôveru, ironizoval jej výzor, vysmieval sa jej do škrát, špín, špinavých katolíčiek, chytal ju pod krk, chytal jej ruky v oblasti zápästia a tieto jej vykrúcal za chrbát, ponížoval ju pred deťmi, oplŕúval ju, neustále malichečne všetko kritizoval, vyrušoval poškodenú ako aj ich spoločné deti v spánku neskorými hlučným i príchodmi v noci v stave ebriety, vyvolával strach u poškodených, robil schválnosti prepínaním kanálov na televízore, vypínaním vody, neprispieval na stavu, stavoval sa však na úkor ostatných členov domácnosti, pre poškodenú I. L. sa postupne situácia stala nezvládnuteľnou a bola nútená vyhľadať odbornú pomoc - psychiatra, poškodenému A. L. nadával do retardov a debilov, deti S. a A. L. vystavoval psychickému tlaku a napätiu doma, neustále ich hanil, odopieral im cit a tieto mimoriadne ťaživo a sklbučujúco pociťovali situáciu doma, tyranské arogantné a vulgárne správanie obvineného tak voči ich matke ako aj im samotným, ignorantské správanie počas rodinných osláv, sviatkov, lenivosť obvineného a parazitovanie na ostatných členoch domácnosti, podľa znalcov z odboru psychológia u poškodených I., S. a A. L. boli zistené známky psychickej traumatizácie sprevádzané pocitmi strachu, úzkosti, devalváciou sebavedomia, ktoré sú v príčinnej súvislosti s konaním obvineného,

t e d a

- týral blízke osoby spôsobujúc im psychické utrpenie ponížovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu, stresu, ako aj iným správaním, ktorým ohrozoval ich psychické zdravie a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách,

č í m s p á c h a l

- zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák..

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods. 2. Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 41 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon súhrnného trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušuje vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 23T/21/2012 zo dňa 25.03.2013, právoplatný dňom 12.09.2013, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zák., za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň sa zrušujú aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Martine podal dňa 28.11.2012 na tunajšom súde obžalobu na obv. Q. Ľ. pod sp. zn. 1 Pv 547/11 zo dňa 26.11.2012, pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe ako je uvedený vo výroku o vine tohto rozsudku.

Senát Okresného súdu Martin vykonal na hlavných pojednávaniach dokazovanie výsluchom obžalovaného Q. Ľ.; výsluchom svedkov poškodených I. Ľ. a S. Ľ.; výsluchom svedkov Q. Ľ., F.. XX.X.XXXX I. Q. Ľ., F.. XX.X.XXXX; výsluchom súdneho znalca PhDr. Jána Šútovca, PhD.; prečítaním zápisnice o výsluchu svedkyne P. G. z prípravného konania podľa § 263 ods. 1 Tr. por. so súhlasom obžalovaného a prokurátora; prečítaním znaleckého posudku č. 8/2012 znalca z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia a psychológia sexuality PhDr. Jána Šútovca, PhD. a znaleckého posudku č. 1/2012 vypracovaného súdnou znalkyňou z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia dospelých PhDr. Alenou Karašinskou, podľa § 268 ods. 2 Tr. por. so súhlasom obžalovaného a prokurátora; ako i prečítaním listinných dôkazov pripojených v súdnom spise a spisov Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/35/2011, 23T/21/2012, podľa § 269 Tr. por..

Okresný súd Martin rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 23T/142/2012-198 zo dňa 4.3.2014, ktorým obžalovaného Q. Ľ. uznal vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., za čo ho odsúdil na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obžalovaný, a to proti všetkým jeho výrokovým častiam. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 3To/71/2014-223 zo dňa 19.6.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa ust. § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. a vec vrátil podľa § 322 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia v podstate poukázal, že povinnosťou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní doplniť dokazovanie potrebné pre náležité objasnenie všetkých okolností významných pre rozhodnutie o vine obžalovaného za žalovaný skutok.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Senát Okresného súdu Martin doplnil dokazovanie vo veci opätovným výsluchom svedkov poškodených I. Ľ. I. S. Ľ.; svedkov Q. Ľ.K., F.. XX.X.XXXX I. Q. Ľ., F.. XX.X.XXXX; znalkyne PhDr. Aleny Karašinskej, svedkyň E.. J. T. I. E.. C. P., ako aj prečítaním ďalších listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise podľa § 269 Tr. por. a opätovne vo veci vyhlásil odsudzujúci rozsudok.

V súlade s ust. § 278 ods. 2 Tr. por. súd pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané. Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Obžalovaný Q. L. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení o svojich právach v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku vyhlásil, že sa cíti byť nevinný. Vypovedal, že od roku 2005 pracoval v Bratislave, kde bol asi 3-4 mesiace v kuse, nakoľko bolo veľa roboty. Inak sa v ich spoločnom dome zdržiaval. V súčasnosti tam má zákaz vstupu na základe rozhodnutia súdu, nevie z akého dôvodu. V tom období odtiaľ asi štyrikrát odišiel k rodičom a zas sa vrátil. Myslí si, že to čo na neho uviedla bývalá manželka je účelové, nakoľko chce v dome bývať sama. Pokiaľ by to mala byť pravda čo uviedla, nebola by sa s ním ešte minulý rok vyspala. Čo sa týka detí, tak ani s týmito nemá nejaký problém. Myslí si, že deti hucká bývalá manželka proti nemu, zakazuje im, aby sa s ním stretávali, kontaktovali. Počas obdobia ako je uvedené v obžalobe on vykonával živnosť. Jednalo sa o maliarske práce. Príjmy boli rôzne, niekedy viac, niekedy menej. Je pravdou, že po práci išiel občas na pivo s kamarátmi, ale vždy si dal 1-2 pivá, teda nechodieval domov nejako pod vplyvom alkoholu. Sem tam išiel na zábavu, no nejako často to nebolo. Kamarátov, známych mal veľa, tiež kolegov maliarov. Naopak, stávalo sa, že manželka prišla domov nadránom pod vplyvom alkoholu. Doma ani nebolo navarené, musel potom pre deti navariť sám. Keď bola robota býval niekedy v práci dlho, napr. v lete aj do 22.00 hod.. Mohlo sa stať, že bol v práci niekedy dlhšie ako v domácnosti. Pokiaľ ide o hádky, boli medzi nimi v podstate len bežné manželské hádky. Nebolo tam z jeho strany žiadne škrtenie ani nič podobné, takisto na manželku nepľul. Manželka je katolíčka, on nemá nič proti viere, ale pokiaľ to niekto preháňa, tak to ide na nervy. Manželka jemu nadávala do židov, on je ale evanjelik. Dom, v ktorom bývali nadobudli v roku 2004 potom ako sa predal byt. Musel ho vtedy asi mesiac prerábať. Tento je v spoluvlastníctve na polovicu. Keď bolo podané trestné oznámenie bol podaný i návrh na vysporiadanie majetku. Zo strany bývalej manželky nebol vyplatený čo sa týka nehnuteľnosti. Myslí si, že jeho vzťahy s deťmi boli normálne, v pohode. Čo sa týka syna S., tohto tiež brával pomáhať do práce, mohol si niečo zarobiť. Normálne vzťahy mal aj so synom A., určite im nenadával ako sa uvádza v obžalobe. Je možné, že pokiaľ im niečo vyčítal, ale bolo to normálne ako keď rodič niečo vyčíta dieťaťu. Toho času býva u rodičov na Ul. R..H.. Q. R. E., má živnosť, chodí na taxíku. Výživné však neplatí, nakoľko má nízke príjmy a s deťmi sa nemôže stretávať. V minulosti pokiaľ peniaze mal, tak prispieval na domácnosť. Je pravdou, že napr. na Vianoce darčeky nekupoval, nakoľko asi posledných 8 rokov trávil Vianoce u rodičov. Nevie prečo sa deti s ním stretávajú nechcú, ale ako už uviedol, myslí si, že ich bývalá manželka proti nemu hucká. Vie, že manželka mala počas ich spolužitia zdravotné problémy s chrbticou, o nejakých iných zdravotných problémoch nevie. Je možné, že mala v robote nejaké problémy, starosti, pracovala v Eccu. Nevie o tom, že by sa liečila na psychiatrii. On v prípade keď si vypije tak určite agresívny nie je. Myslí, že jeho starostlivosť o deti bola celkom v pohode, staral sa o ne, od malička ich vypiplal. Chodili spolu napr. na výlety, hrávali sa, boli zabezpečené, určite nechodili špinaví. Nepamätá si, že by deťom nejako nadával, určite nie tak ako sa uvádza v obžalobe. Bývalej manželke išlo len o to, aby v dome zostala bývať sama, taktiež si myslí, že to chce aj syn S., ktorý má priateľku a robia si tam žúrky. On manželku nikdy z domu nevyhadzoval, bolo to skôr naopak. Ešte v 90-tich rokoch mal mimomanželský vzťah, v roku 1996 sa vtedajšej priateľke narodili dvojčiky.

Svedkyňa poškodená I. L. vypovedala, že s obžalovaným počas manželstva najprv bývali v paneláku. Už v tom období tento nemal prácu, začal ich zadlžovať. Ona bola väčšinou na materskej, takže v podstate žili len z dávok. V tom období ju asi trikrát zbil, raz dokonca aj čase keď bola tehotná. Bolo to v roku 1995. Čakala vtedy štvrté dieťa - A.. Tento sa potom narodil s poruchou srdca, ešte ako päť mesačný bol operovaný. Neskôr sa dozvedela, že v tom čase ju manžel podviedol s tým, že sa mu narodili dvojčiky. Už v tom čase manžel požíval alkohol. Potom sa to zlepšilo, neveru mu odpustila. Asi rok to bolo lepšie, chcela udržať rodinu, nakoľko mali deti. V roku 2005 predali byt, odsťahovali sa do malého dvojizbového domu. Bolo ho treba prerábať, z časti tam pracoval manžel, ale taktiež synovia a jej rodina. Následne sa situácia zase zhoršila, keďže manžel si nemohol nájsť prácu. V dome bolo treba kúriť, riešiť ďalšie veci a výdavky, čo zrejme nezvládal a zase začal piť, chodiť po krčmách. Z jeho strany začali samé nadávky, urážky, jednak voči nej ako aj voči deťom. Po skončení materskej dovolenky začala pracovať v Žiline, mala však nízky príjem a musela jej pomáhať matka, inak by nemali z čoho žiť. Žili z ruky do úst. Pokiaľ bolo potrebné napr. na zimu kúpiť drevo na kúrenie tak bývalý manžel sa odsťahoval k rodičom a ona zostala v dome so šiestimi deťmi. V tom čase mala dve roboty. Teda prišla z jednej roboty

domov a poobede musela do ďalšej, pričom so starostlivosťou o deti jej pomáhala matka. Nemala iné východisko, nemala peniaze, aby manžela vyplatila z domu. Výživné bolo určené súdom, bola to však nízka suma, ani toto však obžalovaný neplatil. Občas jej dal nejakých 10,-Eur, neprispieval na úhradu elektriny, kúpu stravy a pod. Potom ako sa syn S. vyučil za kuchára, začal brigádovať, tak jej prispel. Tiež dcéra E. si začala privyrábať. Ona potom skončila pracovať v Žiline a našla si prácu bližšie v Eccu, kde pracovala na tri zmeny. Obžalovaný síce mal živnosť, ale pracovať sa mu nechcelo napriek tomu, že bol šikovný. Ničil ho alkohol. Pokiaľ nejakú prácu vykonal, dostal peniaze v hotovosti, tieto si nechal a minul na alkohol. Často sa stalo, že videla, že v peňaženke má peniaze, avšak sa bála z týchto mu zobrať. Potom išiel do krčmy a tieto peniaze prepil. Klamal, že nezarobil, že peniaze nedostal, ale zistila, že peniaze mu dali. Keď aj peniaze mal, povedal, že ich potrebuje pre svoje potreby. Keď býval u svojich rodičov tak tvrdil, že im prispieval 200,-Eur. Na cigarety a alkohol peniaze mal. Stalo sa, že bolo obdobie kedy býval pod vplyvom alkoholu a aj týždeň iba ležal v izbe. Mal k dispozícii jednu izbu a ona s deťmi boli v druhej izbe. Málokedy sa stalo, že by niečo kúpil do domácnosti. Občas urobil nákup, keď mu dala peniaze, ale to bolo zriedka. Zarobila málo, takže si musela peniaze i požičiavať. Zobrala si napr. pôžičku na stravu. Obžalovaný keď bol pod vplyvom alkoholu býval agresívny. Ziapal, kričal na ňu, nadával jej hnusne, vulgárne napr., že je škrate, piča, jebnutá a pod. Taktiež sa takto vulgárne vyjadroval aj voči deťom. Z jeho konania mala strach. Stalo sa, že musela ísť ráno do práce, pričom nemohla do tretej ráno zaspať. Vracala, nakoľko bola vystresovaná. Nakoniec musela ísť aj na psychiatriu. O tomto obžalovanému nehovorila, deti o tom vedeli. Práceschopná bola pol roka. Obžalovaný bol v tom čase pol roka v base, nakoľko neplatil výživné na dvojičky. Keď sa vrátil, myslela si, že sa to zlepši, zmení, ale bolo to iba krátko tak na štvrt až pol roka, kedy pracoval. Potom to ale zase pokračovalo. Pokiaľ ide o výživné, peniaze jej stále neplatil, vždy sa na niečo vyhovárал. Keď jej dal, tak iba 20-30,-Eur a potom prisľúbil, že jej doplatí neskôr, čo sa však nestalo. Starostlivosť o deti bola v poriadku tých prvých 6 rokov spoluzitia, neskôr sa už nestaral prakticky o nič. Pokiaľ sa niečo stalo, tak jej vyčítal, že čo je to za mater. Celá starostlivosť zostávala na nej. Syn A. chodil do špeciálnej školy, vyžaduje osobitný prístup. Bývalý manžel tomuto nadával do debilov. Ešte pokým mal obž. auto, tak ich občas zobral napr. do hory na prechádzku, ale keď sa vrátili zase išiel do krčmy. Čo sa týka ďalších nadávok, vyjadroval sa na jej adresu napr., že je škrate tučná, vykrikoval, že chodí do kostola, že s farárom trtká. Z jeho strany boli aj určité fyzické útoky, že ju chytil pod krk, kopol alebo si na ňu odplul a povedal jej, ty špina. Chodieval domov v nočných hodinách, v poslednom čase keď bol pod vplyvom alkoholu tak bol až v delíriu. Vykrikoval do noci vo vedľajšej izbe. Napísala aj sťažnosť, nakoľko polícia to neriešila, povedali jej, že dokým jej nedrží nôž na krku alebo nemá reznú ranu tak nič sa nedeje. Oni si robili z toho srandu. Pisala aj ministrom vnútra, sťažovala sa na postup policajtov. Ona berie doteraz lieky, v papieroch má napísané, že má syndróm týranej osoby. Na psychiatrii sa lieči okolo 4 roky. Pokiaľ sa jedná o vzťah obžalovaného k deťom, tak synovia I. I. S. ho mali radi, snažili sa mu aj pomôcť. V súčasnosti sa však deti s ním nechcú stretávať, nechcú ho ani vidieť. Pritom obžalovaný tvrdí, že ona deti hucká proti nemu, čo nie je pravda. Je to dôsledok jeho konania. Keď napr. deťom nadával slovami debil alebo kokot, takto sa vyjadroval aj na adresu najmladšieho syna. Tiež sa stalo, že jej syn H. hovoril, že keď bola v práci, tak otec behal nahý okolo domu a niečo držal v ruke, z čoho tiež nadobudla obavu, aby sa niečo nestalo, že už musí niečo spraviť. Bolo to pred dvomi rokmi. Bývalého manžela nevyplatila z domu, lebo nemá povinnosť ho vyplácať, bol uzavretý zmier. Keď boli rozvedení, obžalovaný na nich parazitoval, chodil opitý a oni sa ho báli. Je pravda, že obžalovanému raz povedala, že je žid, zo židovskej rodiny, ale to nie je nadávka. Zhoda trestného oznámenia a návrhu na zrušenie spoluvlastníctva domu jej poradila vyšetrovateľka, aby to nebolo, že chcela bývalého manžela vyhodit' z domu. Ona sa neodstáhovala k rodičom, ktorí bývajú v 2-izbovom dome vedľa, lebo jej matka je chorá, tiež jej zomrel syn a otec. Prečo by mala svoje problémy riešiť s rodičmi, prečo by mala ustupovať, utekať, keď si tam všetko platí. Cíti, že obžalovaný jej ublížil. Nechce, aby išiel do basy, ale toto musela riešiť kvôli deťom, lebo on s opitou hlavou by urobil také veci, že by iba viac ublížil. S obžalovaným sú dva roky od seba, rok sa nevideli, potom ju kontaktoval. Nežijú spolu, nepociťuje strach ani nenávisť. Odvtedy ako podala trestné oznámenie sa s obžalovaným nestretla rok. Potom sa stretli, nakoľko jej vypisoval, že chce vyplatiť peniaze za polovicu domu. Chcel to vyriešiť tak, že mu ona vyplatí polovicu, pričom tam narobil dlžoby, čo neuhrádzal platby, bolo to okolo 10.000,-Eur. Ohľadne domu prebehol súd, tento je už celý jej, ale dlžoby tam ostali. Tiež neplatil výživné, raz za čas dal 100,-Eur, z čoho mali všetci vyžiť. Vo svojej doplnenej výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 10.2.2015 vypovedala, že mala s obžalovaným raz, alebo dva razy intímny pomer v období asi 2-3 roky potom ako podávala na neho trestné oznámenie. Presne si nepamätá či to bolo v roku 2012 alebo 2013, lebo v tom čase prebiehali viaceré súdy, aj kvôli výživnému. Bolo to však neskôr ako bola na psychologickom vyšetrení u znalkyne PhDr. Karašinskej. Obžalovaný na ňu začal pôsobiť tým, čím ju vždy dostal. Ešte predtým uzavreli dohodu čo sa týka domu,

že obžalovaného vyplatia s tým, že si so synom zoberie pôžičku. Potom však zistili, že je tam viac dlhov, ktoré presahujú hodnotu polovice domu. Obžalovaný sa takto chcel znova dostať do priazne jej ako aj detí, aby mohol ísť do domu bývať. Stalo sa to v období, keď už nebýval v dome, teda ona a deti už nežili v strese. Obžalovaný to zneužil, hovoril, že ju má rád, aj deti a rodinu. Urobila chybu, bol to jej skrat. Deti jej ale potom otvorili oči s tým, že jej povedali, že pokiaľ ich otca prijme, tak stratí ich. Ten pohlavný styk s obžalovaným bol vtedy opakovane v priebehu dvoch dní. Boli v penzióne pri železničnej stanici vo Vrútkach a druhýkrát v Penzióne Jordán. Tiež je pravdou, že boli predtým spolu na nákupoch v Žiline. V období od začiatku roku 2005 do septembra 2011 mali s obžalovaným pohlavný styk iba párkrát, tak raz za dva, tri mesiace, teda dokopy možno 5-6-krát. Pohlavný styk bol z jej strany dobrovoľný. Obžalovaný v tom čase tvrdil, že nemá nikoho. V uvedenom období fyzické napadnutia voči nej neboli, ale skôr také ponižovanie, totálne. Napríklad išiel okolo nej a oplul ju. Tiež ponižovanie týkajúce sa jej výzoru. Raz hovoril, že je tučná, potom ako kostra alebo škrate. Ku skutočnostiam uvedeným v obžalobe, že ju mal obžalovaný chytáť pod krk, chytáť jej ruky v oblasti zápästia, tieto jej vykrúcať za chrbát, uviedla, že sa to stalo dva razy za celé obdobie. To ale nepovažovala za fyzické násilie. Keď išla na políciu, povedali, že to je len priestupok. Stalo sa to raz aj pred synom S.. Keď volala policajtov, tak obžalovaný sa zľakol, alebo sa potom stiahol k rodičom. Zbil ju v minulosti trikrát po sebe, keď čakala A.. Obžalovaného sa bála, nakoľko nevedela, čo sa môže stať. Nevedel, čo so sebou, keď mal vypité. Napríklad celú noc vykrikoval, chodil po dome, fajčil, prišiel do izby, pričom ich nespoznával. Deti jej raz hovorili, že chodil holý po záhrade a vykrikoval, že ju zabije. Oni teda furt žili v strachu. Na otázku, aké bolo správanie obžalovaného k deťom S., A., odpovedala, že nevie či je normálne, že otec nadáva svojim deťom do chujov, debilov, kokotov za to, že urobili niečo za neho. S. k tomu aj sám vypovedal. A. bol po narodení operovaný na srdce, upadol do kómy a odvtedy má léziu na mozgu. Teda nie je to úplne zdravé dieťa. Potreboval individuálnu výchovu, v škole bol integrovaný. Hádky medzi nimi boli najmä kvôli peniazom, kvôli výživnému. V tom čase už boli rozvedení. Obžalovaný s nimi býval, avšak výživné neplatil. Keď pýtala peniaze, tak hneď bola piča, kurva. Deti v tomto museli žiť. Ona musela všetko platiť, starať sa o to, aby bola plná chladnička. Dcéra a syn S. museli zarábať, aby mali za čo chodiť do školy. Ona mala dve roboty. Okrem peňazí to bolo to stále ponižovanie. V tom čase sa zrútila. Musela navštíviť psychiatricku, aby jej predpísala lieky, aby mohla robiť, starať sa o deti. Hádky boli niekedy aj každý deň, niekedy bol tak 2-3 dni klud. K takémuto správaniu z jeho strany potom už dochádzalo aj keď bol triezvy. S otcom obžalovaného, teda svokrom, mali na začiatku dobré vzťahy, potom sa dá povedať, že vzťahy už neboli žiadne. Nakoľko oni ku nim nechodili na návštevy, ani deti ho nepoznali. Žili svojím životom. So svokrom sa rozprávala, že by bolo dobré, aby manžel išiel na nejaké liečenie. Obžalovaný v tom období, ako je uvedené v obžalobe pracoval v Bratislave asi dva mesiace, tiež v Prahe, asi tri mesiace. Prišiel ale bez peňazí. Teda aj chodil do roboty, ale peniaze im nedával. Skoro vždy v zime odišiel k rodičom. Keď bolo treba kúriť, kúpiť drevo na kúrenie, on sa na to vykašlal. Kúpil drevo iba jedenkrát. U psychiatricky E.. T. sa lieči od roku 2006. Lieči sa aj v súčasnosti, berie lieky. Jej matka sa psychiatricky liečila po bratovej smrti, ktorý tragicky umrel, uhorel. Matka sa z toho psychicky zrútila. Sestra sa psychiatricky nelieči. Nejde o nejaké dedičné ochorenie.

Svedok poškodený S. L. vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že problémy začali najmä potom ako sa presťahovali do rodinného domu. Potom ako sa rodičia rozviedli otec začal nadmerne piť, lajdáčiť. Bolo na dennom poriadku, že z práce išiel do krčmy. Peniaze míňal na alkohol, prišiel domov v noci. Pokiaľ matka napríklad pýtala, aby jej dal peniaze na stravu, začal jej nadávať, že je kurva, piča špinavá. Ak prispel nejakými peniazmi, tak dal nejakých 50,-Eur na mesiac, na dva. Skôr matka jemu musela prispieť, keď nemal ako ísť ráno do práce. On pokým chodil do školy tak si privyrábal, sám si platil aj obedy a cestu do školy. Pokiaľ sa dalo tak prispel i matke. Otec sa na nich len priživoval. Vykrikoval, že on tam nič neminie, nezje, potom však v noci išiel do chladničky a jedol. Alkohol požíval takmer denne, potom doma čakali v strese čo zase bude, keď príde domov. Jedenkrát za celý čas kúpil drevo na kúrenie za 150,-Eur, pričom drevo na celú zimu stálo aj 600,-Eur, čo sa museli poskladať s matkou aj s dedom. Otec sa potom zavrel do obývačky, kde bol krb, tam si kúril a oni boli v zime. V roku 2009 začal pracovať v Eccu, stále býva s matkou a súrodencami, nakoľko im musí pomáhať, prispievať, keďže už nemajú otca. Dá sa povedať, že ho ani nikdy nemali. Keď bol opitý, ale taktiež aj za triezva nadával vulgárne na adresu matky, ale keď sa jej on zastal, tak hneď vynadal i jemu, že je kokot a sviňa prašivá. Keď mal robotu sľuboval, že mu vyplatia peniaze, že tieto donesie. Takto to pokračovalo aj 2-3 mesiace a potom, keď matka od neho pýtala peniaze, tak jej vulgárne nadal. Danú situáciu znášali zle aj ostatní súrodenci, boli v strese, čakali čo bude, keď príde domov. Na ďalšom hlavnom pojednávaní dňa 5.5.2015 navyiac vypovedal, že kým žili v paneláku, tak sa to ešte celkom dalo. Začalo sa to zhoršovať po tom ako sa presťahovali do rodinného domu na Vrútkach, čo bolo niekedy v roku 2004 alebo 2005. Otec začal byť zlý ku všetkým,

ľahostajný, začal požívať alkohol. Pil v podstate nonstop. Peniaze do rodiny nedával. Pokiaľ mal peniaze, tieto prepil. Starostlivosť o rodinu bola na matke. Aj keď jej sem tam nejaké peniaze dal, tieto od nej pytal naspäť a potom aj tieto prepil. Matka bola na všetko sama, bola z toho chorá aj psychicky. Odvtedy ako otec z domu odišiel je situácia v rodine lepšia o 100%. Zo strany otca - obžalovaného tam boli neustále nadávky, vulgarizmy, nejednalo sa o bežné nadávky. Z jeho strany tam boli denne nadávky do kokotov, píč, kuriev. Ako deti to museli denne počúvať celé roky. Zo strany obžalovaného nešlo o fyzické útoky, ale o verbálne, psychické. Tieto boli však neustále, nonstop. Pokiaľ mu „horelo za zadkom“, tak sa polepšil, čo trvalo maximálne týždeň a pokračovalo to ďalej. Myslí si, že je to viac ako fyzické týranie. Matka už nevedela čo má robiť. Na polícii jej povedali, že pokiaľ jej nedrží nôž pri krku, tak s tým nemôžu robiť nič. Matka pracovala, otec aj vyše mesiaca presedel na gauči pri televízore. Nepracoval, peniaze do rodiny nedával. Zaujímal ho len alkohol. On tiež v tom čase pracoval a obžalovaného v podstate živili ako príživníka. Polovica domu bola obžalovaného a z tohto dôvodu odmietal niekam odísť. Ak peniaze mal, tak tieto prepil. Keď peniaze od neho matka pýtala pre deti na stravu, povedal, že nemá, aj keď v robote bol. Keď nemal prácu, zavrel sa v izbe a tam si kúril v krbe. Jednalo sa o obdobie od roku 2005. Čo sa týka intenzity opisovaných útokov, bolo to v podstate každodenné. Celkovo to bolo určite 4 roky, od roku 2005, kedy to bolo najhoršie. Čo sa týka matky, tá to všetko ľažko znášala. Rozplakala sa, veľakrát sa s ním aj pohádala. Niekedy mu už aj vynadala zo zúfalstva, nevedela čo má robiť. Napriek tomu s ním nič nepohlo. Potom tam už bol aj strach, že čo urobí, nakoľko bol ako nepríčetný. Stalo sa, že prišiel domov, vyzliekol sa donaha a vonku chodil okolo domu. Deti boli doma a videli ho. Nevedel už čo robí. Matka bola na tom psychicky zle, nevedela to zniesť, tak vyhľadala aj lekársku pomoc. Bola na psychiatrii a užívala aj tabletky. Pokiaľ by bola labilnejšia, tak by asi skončila na psychiatrii. Pokiaľ ide o správanie obžalovaného voči nemu, tak ruku na neho nezdvihol, avšak vždy, keď niečo spravil napr. opravoval na dome, tak ho za to „pochválil“ tak, že ho dodrbal, povedal napríklad, že je debil, retard. Útočil na neho len vtedy, keď mal vypité. Urážal ho rôznymi vulgárnymi nadávkami a taktiež sa vyjadril, že ho mal radšej utopiť vo vani, keď ho kúpil ako takého malého čuráka. Najviac ho ničilo konanie voči mame, že si to nezaslúžila. Musel na to stále myslieť, aj keď bol v práci. Nemohol matku s ním nechať. Brat Q. väčšinou býval v zahraničí, sestra zasa pracovala v Trenčíne. Mohol ísť pracovať do zahraničia, avšak nešiel, nemohol nechať matku s obžalovaným. Správanie obžalovaného mu spôsobovalo trápenie. Počas toho obdobia otec pracoval v Bratislave, ale bolo to len krátko. Pracoval tiež v Prahe. Bolo to tak asi do 1 roka, ale ešte v období pred tým, ako to začalo takto prerastať k horšiemu, možno niekedy v roku 2003. Vtedy, keď bol v Prahe, odtiaľ doniesol taký väčší zárobok, čo bolo v podstate jediný krát. V Martine pracoval s takými fušermi, alkoholikmi. Robili murárske práce. On bol šikovný, avšak lenivý, ľahostajný. Na zimu sa odsťahoval, išiel k rodičom, aby nemusel kúpiť drevo. Aj keď sa odsťahoval k rodičom, chodil domov. Prišiel potom opitý, nadržgáný, robil bordel. Matka viackrát volala jeho otca, aby pre neho prišli. Po rozvode sa odsťahoval k rodičom, ale tam nebol ani rok a už bol doma, chodil stále domov. Teraz je už obžalovaný pre neho cudzí človek a nechce s ním mať nič spoločné.

Svedok Q.Á. L., F.. XX.X.XXXX vypovedal, že dokedy sa rodičia nerozviedli, tak obžalovaný bol v podstate dobrý otec, staral sa. Je pravdou, že problémy začali kvôli požívaniu alkoholu, začal chodiť domov často opitý, následne vznikali hádky. Hádky boli väčšinou kvôli peniazom ako aj kvôli tomu alkoholu. On však po tom, ako mal 18 rokov býval väčšinou mimo domácnosti. Bol v Čechách, domov chodil párkrát do roka. On nejaké konflikty s otcom nemal. Pokiaľ otec prišiel opitý, tak v podstate sa s ním nedalo komunikovať, takže on odišiel. Je pravda, že otec väčšinou neprispieval na náklady domácnosti. Drevo na kúrenie kúpil asi jedenkrát. Najmä počas zimného obdobia, keď otec nemal prácu a teda ani peniaze, tak býval v domácnosti a neprispieval na potraviny. Pracoval ako maliar. Pokiaľ mal peňažné prostriedky, tak chodieval opitý častejšie. Väčšinou to bolo tak, že nejaký týždeň bol klud, potom keď prišiel zase pod vplyvom alkoholu tak sa s matkou začali hádať. Teda vždy sa to zvrhlo do hádky, takéto hádky boli časté. Na matku to vplývalo veľmi zle, stalo sa, že preplakala celé noci, nevedela čo má robiť. Otcovi dala veľa šancí, ale napriek tomu sa to nezmenilo, nezlepšilo. Myslí si, že tieto hádky, konflikty zle vplývali aj na mladších súrodencov. Pokiaľ bol v zahraničí, tak mu potom matka hovorila o týchto problémoch, tiež vravela, že jej mal vykrúcať ruky. Pokiaľ si pamätá bolo to asi niekedy cez zimu pred dvomi alebo tromi rokmi. Tiež napr. súrodenci spomínali, že otec keď bol opitý prišiel v noci do izby, vykrikoval, že čo tam robia, vyhadzoval ich odtiaľ. On chodil domov sporadicky, teda keď prišiel už to bolo také kludnejšie. Strach z otca nemal, s týmto nemal nejaký vážnejší konflikt. Je pravdou, že matka sa ho bála a báli sa ho aj deti, ktoré boli ešte nízkeho veku. Matka požívala alkohol výnimočne, väčšinou len pri nejakých oslavách. S otcom sa už nestretáva, stretáva sa len s matkou. Matka mu spomínala, že otec sa chcel obesť na povale. Mohlo to byť nejakých pár rokov dozadu, nevie to upresniť, asi už boli rozvedení. Na otázku, ako vnímal vplyv správania obžalovaného na svoju matku a súrodencov, teda či

sa jednalo napr. o strach, obavy, úzkosť, odpovedal, že určite áno. Pri výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 24.7.2015 ďalej vypovedal, že hádky postupne začali najmä kvôli tomu, že otec nemal stály príjem, nemal stálu prácu. Hádky teda vznikali kvôli peniazom. Potom tiež hlavne vtedy, keď prišiel domov opitý. Začal matke nadávať, vykrikovať, že je piča, kurva. Jeho otec nebil, možno keď bol malý, ale inak by si to voči nemu nedovolil. Na matku stiahol ruku, čo mu neodpustil. Tie hádky zle vplývali hlavne na deti. V tomto období od roku 2005 do roku 2011 býval dosť často v zahraničí, teda si s obžalovaným toľko "neužil", ako jeho brat S.. O situácii mu však hovorila aj matka, keď spolu telefonovali. Pripadalo mu to, že je to už na psychiatriu, že to nie je normálne ako sa otec správal. Napríklad mu hovorila, že nad ňou stál v rukách s vankúšom. Že bol ožratý, že nevie, či ju chce zadusiť alebo čo. Matka sa kvôli tomu trápila. Ona ho aj dosť milovala, nakoľko mu strašne veľa vecí odpustila. Aj tie dve deti mu odpustila. On sa jej potom za to odplatil tým, že jej nadával. V týchto obdobiach v podstate nerobil nič len ležal. Keď aj niekedy bol v práci, tak prišiel zase opitý. Pokiaľ hovoril, že sa stalo, že otec na matku stiahol ruku, bolo to ešte v čase, keď čakala A., keď bola tehotná. Bolo to vtedy, keď sa dozvedela, že chodí za krčmárkou a vymkla ho. Vtedy prišiel domov a zbil ju. Čo sa týka nejakých iných fyzických napadnutí tak vie, že jej mal vykrúcať ruky, ale to mu hovoril brat a matka. Malo to byť vtedy, keď nebol doma. Matka túto situáciu psychicky nezvládala, stále revala. Pokiaľ predtým vypovedal, že matka ako aj deti sa obžalovaného báli, bolo to z toho dôvodu, že matka nevedela, čo môže spraviť, keď je opitý. Keď deti videli, že matka má strach, tak sa báli aj oni. Potom, ako obžalovaný odišiel zo spoločnej domácnosti, tak sa situácia podstatne zlepšila. Tie stavy ako hovoril - strach, úzkosť, obavy už u matky nepretrvávali, nemali prečo.

Svedok Q. L., F.. XX.X.XXXX uviedol, že je otcom obžalovaného. Vypovedal, že rodina obžalovaného chodievala ku nim aj s deťmi od malička. Napríklad chodievali každý rok na Veľkú noc. Vzťahy medzi obžalovaným a jeho manželkou si myslí, že boli normálne kým tento sypal peniaze. Teda keď doniesol viac peňazí všetko bolo v poriadku, keď peniaze nemali začali hádky. Je pravda, že syn sa potom uchýlil k alkoholu. Bolo to práve z toho dôvodu, že bol provokovaný zo strany manželky. Táto mu napr. nadávala, že sú židia, čo však nie je pravda, nakoľko sú evanjelici. Je teda možné, že syn pokiaľ ho takto provokovala sa správal vulgárnejšie. Vie, že jeho manželka tiež požívala alkohol. Ako často, k tomu sa nevie vyjadriť, ale keď boli u nich na oslave, tak si dala do nosa. Pri príležitostiach, keď boli u nich na návšteve nedochádzalo ku žiadnym konfliktom. Myslí, že táto vec je iba kvôli tomu, že je medzi nimi nevysporiadané spoluvlastníctvo, teda že bývalá manželka má záujem, aby ho pripravila o nároky, ktoré mu patria. Syn u nich býval asi 2 roky dozadu. Pokiaľ ide o to predchádzajúce obdobie, či chodieval napríklad cez zimu si nepamätá. Pokiaľ ide o nejaké fyzické napádanie medzi synom a bývalou manželkou, toto nie je pravda. Vie však od vnuka, teda Q. L., ml., že boli nejaké konflikty pri ktorých ona zaútočila na manžela a tento sa bránil napr. tak, že jej chytil ruku, vykrútil jej ju. Oni na návštevy k synovi a jeho manželke nejako nechodili, bolo to možno štyri - päťkrát za celé obdobie, nebol vtedy svedkom žiadneho incidentu. Teda pokiaľ vypovedal o situácii v ich rodine, toto vedel z počutia. Stalo sa aj to, že nevesta telefonovala a sťažovala sa, že obžalovaný prišiel opitý, že robí tartas, aby si ho zobrali ku nim. Toto sa stalo asi dvakrát. Nikdy však nehovorila, že by sa ho bála, tiež nepovedala ani raz, že by ju napr. fyzicky napadol.

Svedkyňa P. G., matka poškodenej v prípravnom konaní (zápisnica o výsluchu zo dňa 16.2.2012 na č.l. 48 - 50 spisu) vypovedala, že manželstvo jej dcéry s obž. Q. L. bolo spočiatku dobré. Spolu s deťmi bývali vo vedľajšom dome kde býva ona. Podľa nej sa manželstvo narušilo keď si našiel frajerku a splodili dve deti - dvojčičky. Býval stále v krčme, kde tá priateľka robila čašníčku. Dcéra mu to ale časom odpustila, sľúbil, že sa polepší. Mali potom spolu ešte dve deti I. a H.. Ona počula ako dcére škaredo nadával, aj deťom nadával do debilov, panchartov. Nevie z akého dôvodu, napr. že nezavreli dvere. Toto ona videla aj počula, sedela vtedy v kuchyni. Dcéra sa jej sťažovala, že je zlý, že neprejde okolo nej aby jej psychicky neublížil tým, že jej povedal, že je škrate, pi.. a škaredo jej hovoril. Je pravda, že to nekričal, ale vždy ju tým raniť, tiež ju bolelo, že slovné ubližoval deťom, hovoril o nich, že sú debili, pancharti. Tiež jej hovorila, že prišiel v noci domov opitý, rozsvietil a chcel im kontrolovať úlohy. Ona sa mu tiež snažila dohovoriť, že mu to odpustia, len aby sa zmenil, aby sa venoval deťom, rodine, čo aj sľúbil, ale nič sa nezmenilo. Boli chvíle, keď sa trochu polepšil, ale netrvalo to dlho. Ak niečo zarobil v prvom rade peniaze minul pre seba, na oblečenie, o to či si majú deti čo obliecť sa nezaujímal. Vedel, že starká pomôže, že ich nenechá chodiť bosých. Dcére pomáhala aj po finančnej stránke aj potraviny. Sprvoti aj uznala, že v zime ako maliar robiť nemôže, ale potom to už bolo aj v lete, chodil opitý, z roboty išiel v prvom rade do krčmy. Domov prišiel až večer keď dcéra odchádzala na nočnú. Ona nebola osobne svedkom, že by dcéru fyzicky napádal, ale videla na nej modriny, aj na rukách, na chrbte. Dcéra jej povedala, že takto vystrájal, bolo to ešte pred rozvodom, ale aj po rozvode videla modriny. Keby dcéra nemala už

dospelých synov, ktorí jej pomáhajú, dokonca S. im nahrádza otca, nevie ako by to zvládla bez nich. Keď dovezli drevo, dospelí synovia sa o to drevo postarali, otec sa na to díval, lúštil si krížovku a išiel na rybačku. Odvtedy ako s nimi nebýva je v rodine klud, vidno to i na deťoch. Deti to zle prežívali, keď počuli hádku medzi rodičmi videla ich plakať, radšej prišli prespať ku nej.

Súdny znalec z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia a psychológia sexuality PhDr. Ján Šútovec, PhD. sa na hlavnom pojednávaní v celom rozsahu pridržiaval písomne podaného znaleckého posudku č. 8/2012. Čo sa týka zistených skutočností, tieto vyplynuli zo spisového materiálu ako aj z vyšetrení jednotlivých svedkov. Pokiaľ ide o vyšetrenie S. L. k bodu 3 posudku môže ešte uviesť, že svedok má tendenciu vo zvýšenej miere predvídať a očakávať signály nebezpečenstva, teda jedná sa u neho o zvýšenú ostražitosť, pohotovosť reagovať strachom na silné neočakávané podnety. Možno teda usudzovať, že v jeho anamnéze sú určité traumatické zážitky. V danom prípade nie je však možné vychádzať z kauzality, keďže psychológia pracuje nie s kauzalitou, ale s pravdepodobnosťou, teda v danom prípade možno usudzovať z dostupných informácií, že tieto fenomény sú dôsledkom psycho-traumatických zážitkov z domáceho prostredia. Čo sa týka A. L., tak u neho je situácia podobná a je ešte skomplikovaná tým, že sa jedná o osobnosť s nižším intelektom, teda vyšetrenie u neho bolo dosť komplikované. Zároveň podľa zistení z vyšetrenia sa u neho vyskytla niekoľkodňová pasáž mutizmu, teda že na niekoľko dní prestal hovoriť. Jednalo sa o mimoriadne silnú reakciu na nejaký traumatický podnet. Čo sa týka pojmu „syndróm týranej osoby“ (ktorý použila vo svojom znaleckom posudku znalkyňa PhDr. Alena Karašinská pozn.), takýto pojem nepoužíva, teda nejedná sa medicínsky pojem. Je to v podstate názov bestselleru psychologičky L. Walkerovej. Čo sa týka vyšetrenia svedka Q. L. I., u neho neboli pri vyšetrení zistené znaky psychickej traumatizácie, pričom u tohto svedka sa jedná o osobnosť „po ktorej všetko skízne“, teda jedná sa o človeka, ktorý je hodne odolný voči negatívnym zážitkom. Pokiaľ ide o záver o tom, že svedok A. L. sa bojí otca, tu vychádzal taktiež zo zistených údajov pri vyšetrení ako aj ďalej dostupných informácií.

Svedkyňa E.. J. T., psychiatricka na hlavom pojednávaní vypovedala, že pošk. I. L. sa na psychiatrickej ambulancii lieči od roku 2009, až do súčasnosti. Do PA bola odoslaná všeobecnou lekárkou E.. P., z dôvodu depresie, lebo užívala antidepresíva, lieky na spanie, hypnotiká, lieky proti úzkosti. Lieči sa pre depresívne stavy, a to z dôvodu dlhodobých manželských problémov, pre ekonomickú neschopnosť zabezpečovať rodinnú starostlivosť, splácať úver, vyčerpanosť. Užíva lieky na depresiu, nespavosť. Na psychiatrickej ambulancii bola liečená aj matka poškodenej, čo bolo od obdobia tragickej smrti jej dieťaťa pri autonehode. Nejde o dedičné ochorenie poškodenej I. L., nakoľko sa jednalo o reaktívne ochorenie, ktorého spúšťačom bol dlhodobý stres. Prvýkrát, keď bola na vyšetrení v roku 2009 nejaké bližšie dôvody, čo sa týka jej problémov nekonkretizovala. Snažila sa tieto spomienky vytesňovať. Hovorila, že v manželstve si prešla peklom po rozvoze a nechce sa k tomu viac vracaať. Neskôr chodievala do ambulancie pravidelne. Bolo obdobie, keď sa to zlepšilo a následne zasa došlo k zhoršeniu stavu. Opakovane boli vystavené aj PN-ky z dôvodu psychickej vyčerpanosti, psychických problémov. Takže následne zistila, čo je príčinou ďalšieho zhoršovania, teda návrat bývalého manžela domov, jeho konanie pod vplyvom alkoholu, neprispieval do domácnosti, nedovoľoval im doma spať, bral zásoby, ktoré kúpila deťom. Pri vyšetreniach spomínala verbálne útoky, napádanie. Čo sa týka fyzických útokov, spomínala nejakú facku. Ochorenie má negatívny vplyv na život poškodenej v tom zmysle, že nemá takú radosť zo života, nevie sa zo života tešiť. Je bez vôle, vyhýba sa spoločnosti, viac sa sociálne izoluje, má desivé sny. Pretrváva emočná sťahnutosť, nevie sa tešiť, prežívať radosť, emócie sú oploštelé. Je to viac menej trvalý stav, teda nedá sa dosiahnuť plná úprava stavu. Poškodená nehovorila o tom, že by požívala alkohol. Čo sa týka pohlavného styku s bývalým manželom, hovorila, že občas sa mu pasívne podvolila, teda s ním pohlavný styk mala. Verila, že sa ich vzťah upraví, že to bude lepšie. Za obdobie od septembra roku 2011 sa dá povedať, že jej stav je na jednej úrovni. Depresia je ochorenie, ktoré môže chronifikovať, zostane na jednej úrovni a nezmení na tom nič ani iná kombinácia liekov. Na lieky, ktoré má predpísané nie je vhodné užívať alkohol, ale nie je to kontraindikované.

Svedkyňa E.. C. P. vypovedala, že problémy u pošk. L. sú dlhodobejšie, asi od roku 2008. Pacientka sa lieči pre depresívnu poruchu. Ochorenie sa dá zmierniť alebo stabilizovať, ale vždy nejaká záťažová situácia alebo nejaké psychické rozpoloženie to vie rozladiť. Aj nočná práca má na toto ochorenie vplyv. Poškodená vzhľadom vyzerá upravene, ale to neznamená, že jej duševný stav odpovedá tomu vzhľadu. Hneď nastúpi nespavosť, nevykonnosť, plačlivosť a celková menšia odolnosť voči psychickej aj fyzickej záťaži. K tomu pristupujú aj somatické ochorenia ako problémy s chrbticou. K manželskému spolužitiu

poškodenej a obžalovaného sa nevie vyjadriť. Obž. Ľ. u nich v minulosti pracoval ako vodič sanitky. Zamestnanie si poškodená mala problém udržať z toho dôvodu, že mala problémy s chrbticou, aj tie nočné zmeny. Keďže mala nezaopatrené deti snažila sa zamestnať. Bola aj na ÚPSVaR. Pokiaľ sa dá, vždy si prácu nájde, nie je typ, ktorý sa vyhýba práci. Podľa svojich záznamov dňa 22.7.2005 uviedla, že sa jedná o depresívny syndróm suspektný. Dňa 11.7.2007 má zaznamenaný depresívny syndróm už nie ako podozrenie, ale ako diagnózu a vtedy doporučila psychiatrické vyšetrenie a nasadila antidepresíva. Dňa 7.4.2009 je uvedená depresívna porucha a tiež predpísala antidepresíva. Dňa 20.5.2009 je záznam od E.. T., tak zrejme odvtedy začala poškodená chodiť do psychiatrickej ambulancie. Antidepresíva užíva trvalo, liečbu dodržiava. E.. T. uvádza, že sa jedná o recidivujúce ochorenie s obdobiami ťažkej depresie. Na základe písomne vypracovaného znaleckého posudku č. 8/2012 vypracovaného znalcom PhDr. Jánom Šútovcom, PhD., predmetom ktorého bolo psychologické vyšetrenie synov obžalovaného a jeho bývalej manželky - Q. Ľ., F. XX.X.XXXX, S. Ľ., F. X.X.XXXX I. A. Ľ., F. XX.XX.XXXX, súd zistil, že u S. Ľ. sa pri vyšetrení neprejavili kvalitatívne zmeny pamäti v zmysle para- alebo pseudomnézie či konfabulácií. Myslenie bez známk pseudológie, úroveň pamäťových schopností a reprodukčné spôsobilosti sú primerané úrovni jeho inteligencie. Pudovo - emocionálna zložka je nezrelá, detinská. V skladbe emocionality prevažujú negatívne citové kvality typu intenzívnej anticipačnej úzkosti. Osobnosť nezrelá so zvýšenými známkami neuroticizmu - opatrnej bázlivosti, nízkeho sebavedomia, zvýšenej vegetatívnej a citovej zraniteľnosti. Prítomné sú známky psychickej traumatizácie, prejavujúce sa zvýšeným neuroticizmom. Je spôsobilý reprodukovať prežitú deju v zhode s objektívnou realitou. Vyšetrenie nezistilo ani psychopatologicky relevantné prekážky v zložke inteligencie, pamäti a myslenia, ani osobný zámer vedome poškodiť obvineného. Boli zistené stopy psychickej traumatizácie. Prejavujú sa adaptačnými poruchami, predovšetkým v podobe zvýšenej tendencie očakávať signály nebezpečenstva a reagovať naň masívnou úzkosťou, a to nie len na aktuálne nebezpečenstvo, ale i na také, ktoré je dielom jeho predstavivosti. Pokiaľ ide o osobu A. Ľ., znalec konštatoval, že sa jedná o juvenilnú, nezrelú osobnosť, so slabými vôľovými vlastnosťami, nízkym sebavedomím a mimoriadne nízkou odolnosťou voči stresu a zážitkom frustrácie. Trpí ľahkým stupňom duševnej zaostalosti. Ide o mimoriadne zraniteľnú osobu a preto známky psychickej traumatizácie sú spomedzi všetkých (vyšetovaných) svedkov najvýraznejšie. Prejavujú sa dlhodobo neadekvátne vybudovanou aktiváciou centrálného nervového systému, ktorá sa prejavuje nadmernou bdelosťou a s ňou súvisiacimi úľakovými reakciami na náhle podnety, permanentnou aktiváciou traumatickej pamäťovej siete - sprítomňovaním traumatických zážitkov i proti vlastnej vôli a vyhýbavým (avoidantným) správaním, strachom z otca. Emocionalita nesie známky traumatizácie. Táto sa prejavuje adaptačnými poruchami : avoidantným (nerozlišujúco vyhýbavým) správaním najmä v cudzom prostredí, situácii neprimeranou opatrnosťou, úľakovými reakciami na náhle podnety, strachom z otca. Otca sa bojí. Tieto prejavy poukazujú na dlhodobo nadmerne zvýšenú aktiváciu centrálného nervového systému, aktiváciou traumatickej pamäťovej siete, ktoré sú dôsledkom dlhodobých, nepredvídateľne opakovaných zážitkov svedka, ponižovania, hrozby násilím i sporadického fyzického násillia voči matke, ktorá je pre neho zdrojom istoty a bezpečia a tiež ako objekt ponižovania. Zložka prežívania pozostáva prevažne z negatívnych citových kvalít typu depresívnej sklúčenosti a nadmernej situačnej a anticipačnej úzkosti. U svedka Q. Ľ., F. XX.X.XXXX znalec vyšetrením nezistil známky psychickej traumatizácie. Reprodukčné spôsobilosti sú primerané kapacite inteligencie, bez kvalitatívnych zmien myslenia a pamäti, ktoré by znižovali vierohodnosť jeho výpovede. Je spôsobilý reprodukovať prežitú deju v zhode s objektívnou realitou. Vyšetrenie nezistilo ani psychopatologicky relevantné prekážky v zložke inteligencie, pamäti a myslenia, ani osobný zámer vedome poškodiť obvineného.

V štádiu prípravného konania bolo nariadené i znalecké dokazovanie súdnou znalkyňou z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia dospelých PhDr. Alenou Karašinskou, za účelom psychologického vyšetrenia svedkyne poškodenej I. Ľ.. Zo záverov znaleckého posudku č. 1/2012 vyplýva, že poškodená disponuje priemernou úrovňou kognitívnych schopností. Intelektová výbava aj pamäťové funkcie sú na takej úrovni, ktorá u nej plne zachováva schopnosť primeraného vnímania udalostí, uchovávaní si ich v pamäti aj s následnou správnou reprodukciou. Myslenie a úsudok nevykazujú žiadne známky kvalitatívneho či kvantitatívneho narušenia. Osobnosť je primerane diferencovaná, emočne vyrovnaná, dostatočne empatická, vykazuje dobré charakterové vlastnosti v popredí s vysokou mierou zodpovednosti a vytrvalosti. Vzťah k bývalému manželovi prešiel počas ich spoluzitia zmenami, pričom dlhú dobu bola na neho citovo naviazaná, o čom svedčí aj tendencia dať partnerovi šancu, spočiatku isté ochraňujúce prejavy partnera (nenahlásenie fyzického napadnutia), pripisovania viny sebe za jeho konanie a pod. V posledných rokoch sa vo vzťahu prejavovali obavy, nespokojnosť, hnev na jeho správanie a fungovanie, následne strach z partnera a najmä výrazné

sklamanie, ktoré pretrváva ešte aj v súčasnom období a známky citového odcudzenia. Postupne sa u nej prehlbovalo zníženie sebavedomia, objavovali sa pocity viny, sebaobviňovanie a zvýraznil sa pocit bezmocnosti, ktorý sa postupne manifestoval v depresívnej poruche. Dlhodobá záťažová situácia viedla k rozvoju depresívnej poruchy, pre ktorú je liečená na psychiatrickej ambulancii. V rámci svedkyňou popisovaného správania bývalého manžela sa u nej vyvinuli známky zapadajúce do obrazu tzv. syndrómu týranej osoby a sú to najmä zvýšená úzkosť a strach, pocit bezmocnosti, narušená sebadôvera a sebavedomie, zníženie životnej radosti, pocity ohrozenia a straty bezpečia. Vyšetrením boli zistené známky psychickej traumatizácie, ktorá spočíva v prejavoch prolongovanej úzkostne - depresívnej poruchy v rámci reakcie na stres. Tento u nej vyvolávalo správanie a fungovanie bývalého manžela. V popredí sú stále prítomné pretrvávajúce pocity osobnostnej devalvácie s narušeným sebavedomím, pocity úzkosti, strachu a obáv, viazaných najmä na očakávanie ako sa bývalý manžel zachová ako aj obavy z budúcnosti.

Na podklade listinných dôkazov súd ďalej zistil, že obžalovaný bol políciou dňa 21.9.2011 v čase o 14.30 hod. na dobu 48 hodín vykázaný zo spoločného obydlija s pošk. I. L. na adrese ul. J. B. I. E. Č.. XXXX/XX, R., podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Následne bol zo strany poškodenej na Okresnom súde Martin podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p., ktorému súd vyhovel a uznesením sp. zn. 9C/167/2011 zo dňa 23.9.2011 obžalovanému uložil, aby nevstupoval na nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú R., vedené J. P. E. na LV č. XXXX t.j. parcela č. P.-B. XXX o výmere 139 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. P.-B. XXX/X o výmere 66 m² - orná pôda a rodinný dom číslo súpisné XXXX, postavený na parcele č. P.-B. XXX, a to až do právoplatného skončenia konania o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Navrhovateľke bola zároveň uložená povinnosť podať návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Konanie o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva sa viedlo pod sp. zn. 8C/240/2011. Vo veci bol dňa 22.1.2013 Okresným súdom Martin schválený zmier, podľa ktorého sa výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX stáva navrhovateľka I. L., bez povinnosti vyplatiť odporcovi (obž. Q. L.) jeho podiel na týchto nehnuteľnostiach.

Zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. sa dopustí ten, kto týra blízkou osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, a taký čin spácha závažnejším spôsobom konania. V zmysle ust. § 127 ods. 4, 5 Tr. zák. sa blízkou osobou rozumie tiež príbuzný v priamom pokolení a manžel; na účely trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa, ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti. Podľa § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák. sa za spáchanie činu „závažnejším spôsobom konania“ o.i. považuje spáchanie činu po dlhší čas a na viacerých osobách. Viacerými osobami sa na účely Tr. zákona rozumejú najmenej tri osoby (§ 127 ods. 12 Tr. zák.). Z hľadiska subjektívnej stránky sa jedná o úmyselný trestný čin, ktorý je už v základnej skutkovej podstate zločinom (§ 11 ods. 1 Tr. zák.).

Aj po doplnení dokazovania vo veci po zrušení odsudzujúceho rozsudku zo dňa 4.3.2014 nadriadeným Krajským súdom v Žiline, dospel okresný súd po vyhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov k záveru, že obžalovaný Q. L. sa dopustil trestného činu (zločinu), ktorý mu kladie za vinu obžaloba. Súd konanie obžalovaného popísané v skutkovej vete rozsudku právne kvalifikoval v súlade s obžalobou prokurátora podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., nakoľko obžalovaný sa tohto činu dopustil na viacerých (troch) blízkych osobách t.j. na svojej bývalej manželke I. L. a svojich deťoch S. a A. L.. V danom prípade bol naplnený aj zákonný znak kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu tzn. spáchanie činu závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Už zo základnej skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby vyplýva, že musí ísť o konanie, ktoré prebieha v určitom dlhšom časovom období. V danom prípade sa však jedná o obdobie viac ako 6 rokov, čo nepochybne možno posudzovať ako spáchanie činu „po dlhší čas“ v zmysle § 138 písm. b/ Tr. zák..

Obž. Q. L. sa ku spáchaní činu nepriznal. Výpovede bývalej manželky I. L. ako i svojich detí S. a Q. L. považuje za nepravdivé a účelové. Poukázal, že bývalá manželka chcela v ich spoločnom dome vo Vrútkach bývať sama, získať celý dom pre seba, čo sa jej aj nakoniec podarilo. Keď na neho poškodená podala trestné oznámenie, podávala i návrh na vysporiadanie spoluvlastníctva k domu. Najprv mu súd uložil zákaz vstupu do domu, nevie z akého dôvodu. Čo sa týka detí, s týmito nemá nejaký problém. Deti proti nemu poštvala bývalá manželka a zakazuje im, aby sa s ním stretávali. Počas spolužitia boli medzi nimi v podstate len bežné manželské hádky. Vzťahy s deťmi mali normálne, staral sa o ne od malička, určite im nenadával tak ako sa uvádza v obžalobe. Počas obdobia ako je uvedené v obžalobe pracoval, staral sa o rodinu, prispieval finančne, naraz ex-manželke vyložil aj 50 tisíc korún. Chodili po nákupoch, všetko bolo v poriadku. Vykonával na živnosť maliarske práce. Robil aj v Bratislave stavbárske práce. Príjmy mal rôzne, niekedy viac, niekedy menej. Občas po práci išiel na pivo s kamarátmi, ale nechodieval domov nejako pod vplyvom alkoholu. Nevie o tom, že by manželka mala počas ich spolužitia okrem problémov s chrbticou nejaké iné zdravotné problémy alebo, že by sa liečila na psychiatrii. Zo strany poškodenej je to kamuflované. Myslí si, že to hrá aj na lekárku.

Obžalovaný je zo spáchania žalovaného činu priamo usvedčovaný výpoveďami svedkov poškodených I. L., S. L., svedka Q. L., F. XX.X.XXXX a sčasti i svedkyne P. G.Á.. Súd nemal žiadne pochybnosti o pravdivosti svedeckých výpovedí, nakoľko medzi nimi neboli žiadne významnejšie rozpory, práve naopak, tieto sa navzájom potvrdzujú, logicky dopĺňajú a sú podporené ďalšími priamymi i nepriamymi dôkazmi. Z výpovedí poškodených vyplynulo, že správanie obžalovaného vnímali mimoriadne negatívne, pričom z jeho strany išlo najmä o časté nadmerné požívanie alkoholu, v dôsledku čoho chodieval domov v nočných hodinách, vykrikoval, robil hluk, neporiadok, zapínal svetlá, čím im znemožňoval a odopieral spánok. Ďalej to boli každodenné hrubé vulgárne nadávky, ponižovanie, bezdôvodné urážanie, znevažovanie, výsmešné a pohŕdavé zaobchádzanie, znevažovanie poškodenej pre jej náboženské vyznanie, vzhlad, parazitovanie na úkor ostatných členov domácnosti, výnimočne i fyzické napadnutie pošk. I. L. (chytal ju pod krk, chytal jej ruky v oblasti zápästia a tieto jej vykrúcal za chrbát). Konanie obžalovaného vyvolávalo u poškodených neustály nepríjemný stres, napätie, spôsobovalo ich psychickú vyčeranosť, obavy a strach z toho čo sa ešte môže stať, keďže jeho správanie pod vplyvom alkoholu bolo nepredvídateľné. Taktiež u nich existovali obavy o vlastnú budúcnosť, ekonomické zabezpečenie domácnosti a výživy maloletých detí, nakoľko obžalovaný zväčša nepracoval a aj keď mal príjem, tento prednostne použil pre svoje potreby, hlavne na alkohol a na potreby domácnosti neprispieval. Pokiaľ príjem nemal, sedel zavretý v izbe pred televízorom a prižívoval sa z toho, čo nakúpila poškodená pre deti. Za celé obdobie iba jedenkrát prispel na kúpu dreva na kúrenie, aj to iba menšou čiastkou, inak cez zimu odchádzal bývať ku svojim rodičom. Obžalovaný neplatil ani súdom určené výživné na mal. deti, naopak sa živil na úkor ostatných.

Pravdivosť výpovedí poškodených je ďalej podporovaná závermi znaleckých posudkov znalcov z odboru psychológie PhDr. Jána Šútovca a PhDr. Aleny Karašinskej. Závery znalcov konštatovali u poškodených I. L., S. L. a A. L. známky psychickej traumatizácie. Aj z tejto skutočnosti celkom jednoznačne vyplýva, že konanie obžalovaného nie je možné hodnotiť iba ako „bežné“ rodinné hádky, ale konanie, ktoré napĺňa znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák., a to formou psychickeho týrania. U pošk. I. L. znalkyňa zistila následky na jej duševnom zdraví, ktoré súhrnne charakterizuje ako "syndróm týranej osoby", a to najmä zvýšená úzkosť a strach, pocit bezmocnosti, narušená sebadôvera a sebedôvera, zníženie životnej radosti, pocity ohrozenia a straty bezpečia. Poškodená sa od roku 2007 lieči pre depresiu a od roku 2009 je evidovaná na psychiatrickej ambulancii u E.. J. T., pre afektívnu depresívnu poruchu. Hoci uvádzaný "syndróm týranej osoby" nie je medicínsky pojem resp. diagnóza, nič to nemení na skutočnosti, že u poškodenej boli preukázané vyššie popisované špecifické prejavy, znaky a následky, ktoré možno spoločne zahrnúť pod tento pojem. Pokiaľ ide o deti obžalovaného a poškodenej, najzávažnejšie následky sa prejavili u A., menej závažné u S. L.. Tieto následky, objektívne zistené na základe znaleckého posudku PhDr. Jána Šútovca súd podrobnejšie popísal v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia. U Q. L., F. XX.X.XXXX znalec pri vyšetrení nezistil znaky psychickej traumatizácie, a to jednak s ohľadom na osobnosť tohto svedka, ale i skutočnosť, že svedok sa podľa vlastnej výpovede od doby ako dosiahol vek 18 rokov zdržiaval v domácnosti len málo. Z výpovedí svedkyň E.. C. P., všeobecnej lekárky a E.. J. T., psychiatricky je bez pochybností preukázané, že u pošk. I. L. bolo objektívne zistené duševné ochorenie - depresívna porucha, na ktorú je liečená do súčasnosti. Psychiatricka E.. T. ďalej uviedla, že sa jedná o reaktívne ochorenie, ktorého spúšťačom bol dlhodobý stres a teda nejde o dedičné ochorenie. Podľa záznamov zo zdravotnej dokumentácie dňa 22.7.2005 bolo konštatované E.. P. podozrenie na depresívny syndróm

a podľa záznamu zo dňa 11.7.2007 bol u poškodenej už depresívny syndróm diagnostikovaný. Poškodenej bolo doporučené psychiatrické vyšetrenie a predpísané antidepresíva. Od roku 2009 je liečená na psychiatrickej ambulancii E. J. T., a to pre recidivujúce ochorenie s obdobiami ťažkej depresie. Z dôvodu tohto ochorenia bývala poškodená i práceneschopná. Podľa výpisu zo zdravotnej dokumentácie poškodenej I. L.S. (strana 9 znaleckého posudku č. 1/2012) boli okrem iných zistené záznamy o absolvovaných lekárskech vyšetreniach zo dňa 22.7.2005 - depresívny syndróm, ordinované antidepresíva; dňa 11.7.2007 - opätovne diagnóza depresívny syndróm s doporučením psychiatrického vyšetrenia (pacientkou uvedené opakované napadnutie exmanželom); dňa 7.4.2009 - plačlivosť, depresívny syndróm; dňa 20.5.2009 - psychiatrické vyšetrenie u E. J. T., diagnostikovaná afektívna depresívna porucha, fáza stredne ťažkej depresie; dňa 19.8.2009 - zhoršenie stavu hlavne po návrate bývalého manžela do domu; dňa 23.11.2011 - zhoršenie psych. stavu za posledné mesiace, potom ako ho (obžalovaného) vyhodili rodičia a nasťahoval sa k nej domov. K argumentácii obžalovaného ohľadne opakovaného intímneho styku s poškodenu v období po podaní trestného oznámenia súd konštatuje, že táto skutočnosť nemôže mať žiaden vplyv na jeho konanie v rozhodnom období rokov 2005 až 2011. Sama poškodená sa vyjadрила, že s odstupom času po odchode obžalovaného z domu už strach a obavy z jeho konania nepociťovala, situácia v rodine sa zlepšila, ukludnila. Stretla sa s ním minimálne po roku od jeho odchodu zo spoločnej domácnosti. S obžalovaným mali dohodu, že mu vyplatí polovicu hodnoty domu, avšak potom zistila, že je tam viac dlhov, ktoré hodnotu polovice domu presahujú. Obžalovaný sa chcel znova dostať do jej priazne ako aj priazne detí, aby mohol ísť do domu bývať. Obžalovaný to zneužil, hovoril, že ju má rád, aj deti a rodinu. Urobila chybu, bol to skrat. Deti jej ale potom otvorili oči s tým, že jej povedali, že pokiaľ ich otca prijme, tak stratí ich. Súd na hlavnom pojednávaní dňa 10.2.2015 vypočul PhDr. Alenu Karašinskú, ktorá vypracovala ako znalkyňa z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia dospelých znalecký posudok vo veci vyšetrenia duševného stavu svedkyne poškodenej pod č. 1/2012. Nakoľko v čase hlavného pojednávania už H. P. nebola zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov MS SR (vyčiarknutá bola dňom 23.12.2014) súd ju vypočul po zložení sľubu v zmysle § 5 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v platnom znení. K otázke podkladov pre vypracovanie znaleckého posudku uviedla, že vychádzala jednak z dostupných materiálov, lekárskech záznamov, ako aj z vlastného psychologického vyšetrenia poškodenej. Pokiaľ ide o uvádzané intímne kontakty medzi poškodenu a obžalovaným, tieto mali byť až v neskoršom období, ako bol vypracovaný znalecký posudok, takže sa k tomu nemôže zodpovedne vyjadriť. Skutočnosti uvedené v znaleckom posudku sa vzťahujú na posudzované obdobie, ku ktorému bol posudok vypracovaný. V čase, keď poškodenú vyšetrovala, tak psychická traumatizácia zistená bola s tým, že aj psychiatrickým vyšetrením bol zistený syndróm týranej ženy.

Na druhej strane obranu obžalovaného čiastočne potvrdzoval iba jeho otec - svedok Q. L., starší. Ani túto výpoveď však nemožno považovať za dôkaz, ktorý by spochybnil tvrdenia obžaloby. Svedok vo svojej prvej výpovedi pred súdom pripustil, že má vedomosť o hádkach v rodine obžalovaného a jeho bývalej manželky, ktoré však podľa neho boli vtedy, keď syn doniesol menej peňazí a vyprovokovala ho manželka. Kvôli tomu sa syn uchýlil k alkoholu. Tiež priznal, že nevesta (poškodená) asi dvakrát telefonovala a sťažovala sa, že obžalovaný prišiel opitý, že robí tartas, aby si ho zobrali ku nim. O situácii v rodine vedel len z počutia, pretože na návšteve u nich bol možno štyri - päťkrát za celé obdobie a vtedy nedošlo ku žiadnemu konfliktu. Pri výsluchu dňa 18.9.2015 opätovne zdôrazňoval, že spolužitie obžalovaného a bývalej manželky bolo v poriadku pokiaľ tento bol zamestnaný a nosil domov kopu peňazí. Potom nastala v stavebníctve kríza a všetko sa zhoršovalo. Jeho manželka začala hľadať zámienky, aby ho mohla vyprovokovať. Vadilo jej, že obžalovaný neprispieva na domácnosť. Poškodená nikdy nepovedala, že by jej obžalovaný fyzicky ubližoval. Obžalovaný sa venoval svojim deťom. Chodil s nimi na výlety aj s bývalou manželkou, pomáhal im s úlohami. Keď sa poškodená zamestnala, tak pomáhal v domácnosti, pral, varil. Poškodená nepracovala veľmi dlho a keď sa zamestnala na zmeny, tak obžalovaný musel byť s deťmi. Nevie o tom, že by mala poškodená nejaké zdravotné problémy. Alkohol obžalovaný nepije, dá si akurát pivo. Poškodenú vídavajú pod vplyvom alkoholu. Navyše vypovedal, že po rozvoде poškodená zavolala ku nim, aby si obžalovaného vzali k sebe. Obžalovaný po rozvoде býval u nich, aj sa tam stravoval, až kým nešiel do výkonu trestu za neplatenie výživného. Pokiaľ bola manželka svedka zdravá (liečila sa asi 11 rokov s tým, že bola imobilná), tak chodili k obžalovanému na návštevu 2 - 3 krát do mesiaca. Počas týchto návštev nebol svedkom konfliktov. Po prečítaní predchádzajúcej výpovede svedka na hlavnom pojednávaní podľa § 264 ods. 1 Tr. por. (zápisnica zo dňa 10.9.2013 na č.l. 173 - 174 spisu) za účelom odstránenia rozporov vo výpovediach uviedol, že pokiaľ vypovedal, že sa obžalovaný uchýlil k alkoholu, myslel tým, že si dal pivo. Obžalovaný býval u nich stále od roku 2005, pauza bola asi 2 mesiace, keď si našiel frajerku.

V období okolo 2005 - 2011 už na návštevy rodiny obžalovaného a poškodenej nechodili. Poškodená s obžalovaným chodili ku nim počas trvania manželstva do roku 2005. Výpoveď svedka súd posúdil ako nevierohodnú a účelovú s úmyslom pomôcť obžalovanému - svojmu synovi vyhnúť sa trestnej zodpovednosti. Jedná sa o výpoveď podstatne rozpornú s predchádzajúcou výpoveďou svedka zo dňa 10.9.2013, ale aj s výpoveďami samotného obžalovaného. Z výpovedí obžalovaného ani iných svedkov vôbec nevyplývalo, že by v období po rozvoze býval po celý čas u svojich rodičov na Ul. R..H.. Q. R. E.. Sám obžalovaný vypovedal, že u rodičov trávil Vianoce asi posledných 8 rokov. Od roku 2005 štyrikrát odišiel k rodičom, ale potom sa vrátil naspäť, čo asi nemal robiť, inak by bol svätý pokoj. Taktiež tvrdenia obžalovaného o účelovom konaní poškodenej v úmysle získať spoločný dom do svojho výlučného vlastníctva sú absolútne neopodstatnené, keďže ako súd uvádzal vyššie, pošk. I. L. sa domáhala svojich práv v občianskom súdnom konaní na tunajšom súde vedenom pod sp. zn. 9C/167/2011 a následne došlo k zrušeniu a vysporiadaniu podielového spoluvlastníctva v konaní pod sp. zn. 8C/240/2011, v ktorom bol súdom schválený zmier. Domáhať sa zrušenia a vysporiadania podielového spoluvlastníctva na súde je oprávnený každý zo spoluvlastníkov, pričom uplatnenie tohto práva rozhodne nie je podmienené podaním trestného oznámenia.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd vychádzal z ustanovení § 34 a nasl. Tr. zák., v zmysle ktorých trest má jednak zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Z uvedených ustanovení Trestného zákona vyplýva, že základnými funkciami trestu sú funkcie represívna, výchovná ako aj preventívna, vo forme individuálnej a generálnej prevencie. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Súd prihliada najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Čo sa týka osoby páchatela súd mal preukázané, že obžalovaný Q. L. má podľa aktuálneho odpisu z registra trestov celkovo šesť záznamov, pričom sa vo všetkých prípadoch jedná o rozhodnutia tunajšieho súdu. V tomto smere nedošlo od vyhlásenia prvého odsudzujúceho rozsudku u obžalovaného k žiadnej zmene. V prípade prvých troch rozhodnutí (sp. zn. 3 T 61/1986, 3 T 201/2003, 4 T 26/2005) už platí zákonná fikcia neodsúdenia. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 23T/21/2012 zo dňa 25.3.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/53/2013 zo dňa 12.9.2013, a to pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia. V danom prípade bol uznaný za vinného pre neplnenie vyživovacej povinnosti k mal. deťom A. L., F. XX.XX.XXXX, I. L., F. XX.XX.XXXX a H. L., F. XX.XX.XXXX, ktorej výška bola určená najskôr rozsudkom OS Martin sp. zn. 8C 22/2005 zo dňa 20.4.2005, právoplatným dňom 28.5.2005 a následne rozsudkom OS Martin sp. zn. 20P 291/2010 zo dňa 26.4.2011, právoplatným dňom 24.5.2011. Predmetné odsúdenie taktiež svedčí o skutočnosti, že obžalovaný nezabezpečoval riadne potreby rodiny a neprispieval na náklady, či výživu detí, a to dokonca ani potom ako mu bola vyživovacia povinnosť určená súdom. Aj predtým bol odsúdený pre trestné činy zanedbania povinnej výživy - rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 1 T 93/2007 zo dňa 30.1.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To 71/2008 zo dňa 3.6.2008, a to na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok so zaradením na výkon trestu do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia; trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 13 T 35/2011 zo dňa 24.3.2011 (obvinenému doručený dňa 31.3.2011), právoplatným dňa 4.10.2011 bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 1 rok (do 5.10.2012). V predmetných konaniach sa jednalo o neplnenie vyživovacej povinnosti k mal. deťom J. - M., F. XX.XX.XXXX a D., F. XX.XX.XXXX, ktorej výška bola určená rozsudkom OS Martin sp. zn. 7C/286/98 zo dňa 9.3.1999, právoplatným dňom 7.4.1999 a neskôr rozsudkom OS Martin sp. zn. 20P/241/2005 zo dňa 13.10.2006, právoplatným dňom 13.12.2006. Nakoľko obžalovaný spáchal trestný čin skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený právoplatný odsudzujúci rozsudok sp. zn. 23T/21/2012 zo dňa 25.3.2013, súd v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. ukladal súhrnný trest, za podmienok podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Súd u obžalovaného nezistil poľahčujúce ani príťažujúce okolnosti v zmysle § 36, § 37 Tr. zák. Spáchanie dvoch trestných činov - zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zák., súd ako príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák. neposudzoval, nakoľko už viacčinný súbeh zločinu a prečinu je zároveň okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. (s odkazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn.

Tpj 104/2009).Súd s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok a po vyhodnotení osoby páchatel'a dospel k záveru, že na jeho prevýchovu bude primerané uloženie trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov. Takýto trest súd považuje za dostatočný tiež na naplnenie preventívneho ako i represívneho účelu. Keďže obžalovaný pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, a to za úmyselný trestný čin (odsúdenie vo veci sp. zn. 1T/93/2007), súd ho s poukazom na ust. § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil na výkon súhrmného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň vo výroku o treste zrušil rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 23T/21/2012 zo dňa 25.3.2013, právoplatný dňom 12.9.2013 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Martine do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2). Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.